

Ældres levede og levende hjem

12. november 2014

Søren la Cour

Center for Forskning i Eksistens og Samfund

Sociologisk Institut, KU

Baggrund:

Pensionister og tryghed

Sociale dimension
Eksistentiel dimension
Hjemlig dimension

Hjemmet leves multidimensionelt

- Fysisk
- Adfærdsmæssigt
- Kognitivt
- Socialt
- Emotionelt

Hjemmet er multidimensionelt

Fænomenologiske/psykologiske iagttagelser:

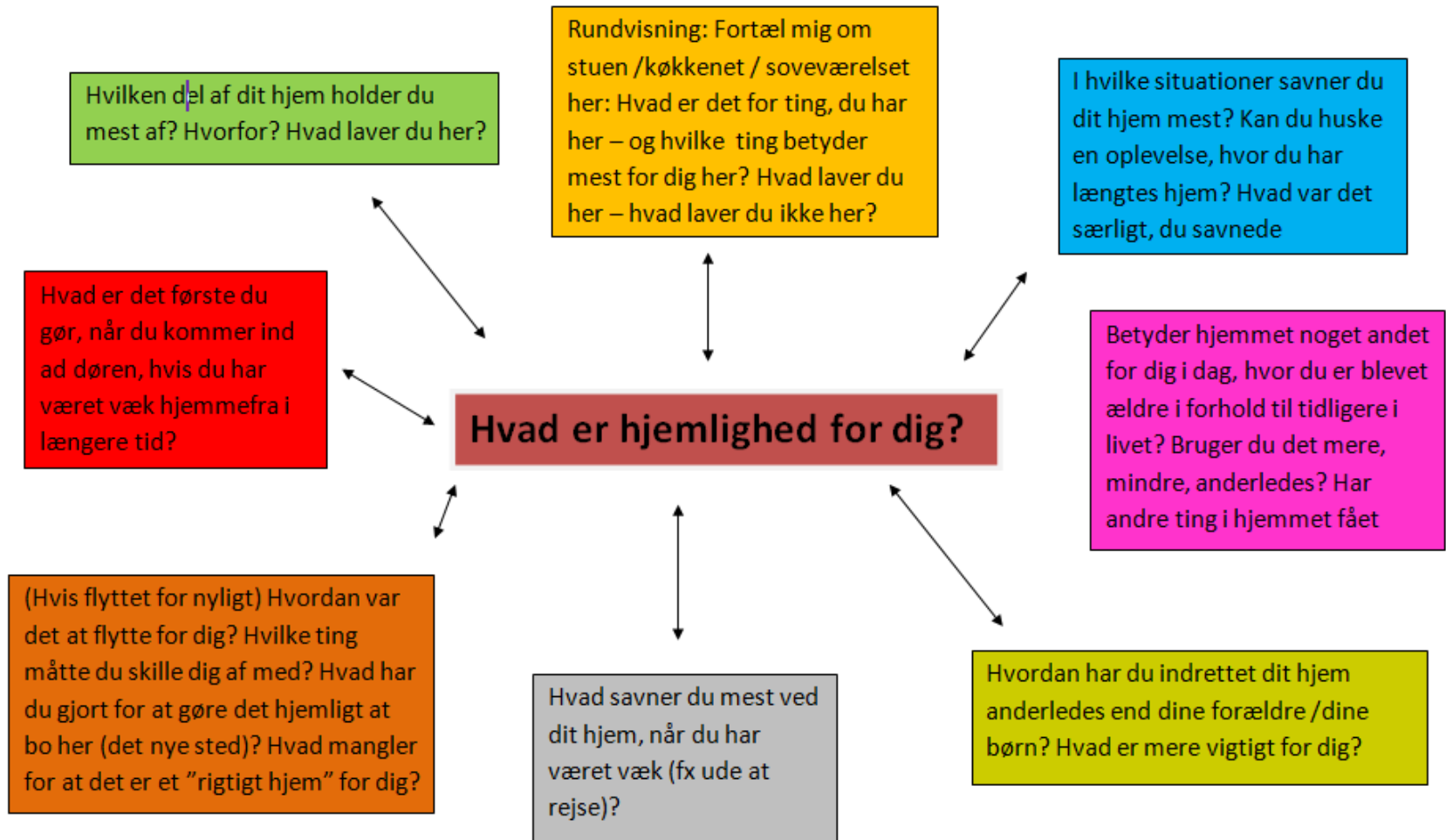
Hvordan opleves et hjem

Betydninger af et hjem

Hvad er hjemlighed ?

Udkast til spørgeguide

+ Hvilke (3) genstande fra dit hjem ville du tage med, hvis du skulle flytte til et mindre sted?

Et hjem er et spørgsmål om tid

”En bolig er der, hvor man bare bor. Et hjem er noget, man opbygger gennem en lang årrække, hvor der bliver den atmosfære, man gerne vil have. En bolig er, hvis man flytter ind i sådan en færdigmøbleret lejlighed”. Bent, 73

- Mark Vacher
- Inger Sjørlev

- ”Når det bliver mørkt, så går jeg op og stabler computeren og læseramme op, og så sætter jeg mig stille og roligt. Så skulle jeg være noget af en bandit, hvis jeg ikke indrømmede, at jeg godt kan finde på at evt. lukke en pose jordnødder op og så skænke mig en tynd whiskysjus. Så slapper jeg af ved det simpelthen. Det er måske essensen af det at have et hjem” (Torben, 69 år)

Købe en bolig vs skabe et hjem

- *”Min hjemmebar derude, den kan jeg godt lide. Vi bruger den, når vi har familiefest. Det har vi ikke tit mere, men før i tiden havde vi oftere. Jeg har anskaffet mig den for ca. 20 år siden, og vi har haft rigtig meget fornøjelse af den. Alle vores fester ender herude, og alle gæsterne kommer herud, og vi har det hyggeligt, og vi får nogle drinks, der bliver fortalt nogle gode vittigheder, og så rydder vi gerne gulvet her, og så danser vi, dem der har lyst til det, og det holder ud, så længe folk kan holde sig vågne. Drinks plejer vi at have masser af. Det plejer at være gode fester, vi holder. Nogle gange holder vi sammenskudsgilde, så har folk selv sprut med, og så kommer de her ved baren, det er også meget sjovt” (Henning, 71 år)*

Støv i hjemmet er støv på mig

Et hjem som afspejler frihed

Hvornår føler man sig hjemme

Tatiana Schnells 5 meningsdimensioner:
Selvaktualisering, selvtranscenderende –
vertikalt/horizontalt, orden, velbefindende

Det italesatte: selv bestemme over
adfærd, orden og det sociale

A color photograph of Alfred Schütz, an elderly man with short, graying hair, wearing a light blue suit jacket, a white shirt, and a dark tie. He is looking slightly to the right of the camera with a neutral expression. The background is out of focus, showing some greenery and a building.

Alfred Schütz: Verden inden for rækkevidde

Hjem skaber folk

Identitetsfølelse skabes gennem social praksis og et rum der så og sige virker tilbage på subjektet

Ældre har gennem deres årelange virke og vaner skabt og inderliggjort et miljø der fungerer som forankring af identitet og uafhængighed (Evertsson og Johansson 2008) .

Ældres livskvalitet handler om at acceptere
og integrere aldringens forandringer

Hjemmet har en mulighedsskabende
og en begrænsende rolle

Hjem handler om identitet

Når unge skal flytte skal de genskabe sig selv
og deres betydning

Når ældre skal flytte skal de genskabe sig selv
og deres betydning

Filmklip med Herdis

Et par referencer

- Understanding home: a critical review of the literature. Shelley Mallett
- Efter arbejdslivet – Fisker og la Cour, Da psy forlag 2008

Tak for opmærksomheden

slc@soc.ku.dk